

رۆلی کۆمه‌لگه له سه‌رخستنی پرۆسه‌ی خویندن

باوه‌دارانی خۆشه‌ویست:

هه‌ر وه‌کو ده‌زانن دوا‌ی چه‌ند رۆژێکی تر گرینگترین پرۆسه له سه‌رتاسه‌ری هه‌ری‌می کوردستان به‌رپۆه ده‌چیت ئه‌ویش پرۆسه‌ی خویندنه، دياره خویندنی‌ش داینه‌مۆی به‌ره‌و پێش‌چوونی هه‌ر کۆمه‌لگه‌یه‌که، که بیه‌و‌یت بگات به کاروانی پێشکه‌وتن و سه‌رفرازی، وه ئێمه‌ی موسلمانیش له هه‌موو که‌س زیاتر ئه‌بێت خۆمان به به‌رپرسیار بزانین له ئاست زانست و زانیاری و پێکه‌یاندنی نه‌وه‌یه‌کی زانا و زانست‌خا‌ز، هه‌ر بۆیه پێویسته هه‌موو چین و تو‌یژێکی نی‌و کۆمه‌لگه‌ی کوردستان خۆیان به به‌رپرسیار بزانن له ئاست سه‌رخستنی ئه‌م پرۆسه چاره‌نوس سازه‌دا، هه‌روه‌ک پێغه‌مبه‌ر ده‌فه‌رمو‌یت (كُلُّكُمْ رَاعٍ وَكُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ...) رواه البخاری.

به‌تایبه‌ت چه‌ند لایه‌نی‌ک هه‌ن زیاتر ئه‌رکی سه‌رشانیان قورس ده‌بێت بۆ پالپشتی و زه‌مینه‌سازی زیاتر بۆ سه‌رخستنی پرۆسه‌ی خویندن ئه‌وانیش:

یه‌که‌م: براهانی بازرگان: له‌ده‌ستپێکی کردنه‌وه‌ی قوتابخانه‌کان قوتابی‌ان پو‌وده‌که‌نه بازاره‌کان بۆ دایین کردنی پێدا‌ویسته‌یه‌کانی قوتابخانه له قه‌له‌م و کاغه‌زه‌وه بی‌گره تا ده‌گاته‌ جل و به‌رگی قوتابخانه، دياره ئه‌مه‌ش کاری بازرگان و دوکانداره‌کانه که هه‌لسن به دابینی‌کردنی ئه‌م پێدا‌ویسته‌یانه، به جو‌ری‌ک هه‌م کوالی‌تی کالا‌کان به‌رزبیت و غه‌شی تی‌نه‌کری‌ت و شتی خراپ به‌باش نه‌فرو‌شن چونکه پێغه‌مبه‌ر ده‌فه‌رمو‌یت (من غش فلیس منا) هه‌میش ری‌گه به خۆیان نه‌ده‌ن فورسه‌ت له قوتابی‌ان بێ‌ن به گران‌کردنی نرخه‌کان چونکه پێغه‌مبه‌ر ته‌ه‌دیدێ بازرگانی خراپی کردوه هه‌روه‌ک ده‌فه‌رمو‌یت: {قد خرج النبي ص إلى المصلی فرأى الناس يتبايعون، فقال: (يا معشر التجار) فاستجابوا لرسول الله ص، ورفعوا أعناقهم وأبصارهم إليه فقال: (إن التجار يبعثون يوم القيامة فجاراً، إلا من اتقى الله وبر وصدق} رواه الترمذی وهو حدیث صحیح.

دووه‌م: چینی خیرخوازان: بی‌گومان خیرخوازان رۆلی کاری‌گه‌ریان هه‌یه له سه‌رجه‌م مه‌یدانه‌کانی ژیان له کۆمه‌لگه‌دا و هه‌ر ئه‌وان له‌کاتی پێویستی و لی‌قه‌وماندا فریای لی‌قه‌وما‌وان ده‌که‌ون، هه‌ر بۆیه له پرۆسه‌یه‌کی وا گ‌رنگ‌دا چا‌وی خێ‌رو درێژ‌کردنی ده‌ستی یارمه‌تی له‌وانه‌وه چا‌وه‌ری ده‌کری‌ت، ئینجا به‌دروست‌کردنی قوتابخانه بیت، یان نۆژه‌نکردنه‌وه‌ی قوتابخانه‌کان، یان به‌دابی‌ن‌کردنی پێدا‌ویستی بۆ قوتابخانه‌کان، یانیش به‌یارمه‌تی دانی قوتابی‌هه‌ژارو که‌م ده‌رامه‌ته‌کان، به‌ک‌رینی پێدا‌ویستی خویندن بیت یانیش ک‌رینی جل‌وبه‌رگ بیت، چونکه هه‌مو‌مان ده‌زانین هه‌زاران خانه‌واده هه‌ن ناتوانن پێدا‌ویستی قوتابخانه بۆ منداله‌کانیان دایین که‌ن، بۆیه ده‌بیت خوا پێدا‌وان و بێ‌ننه به‌رچا‌و که‌وا کچ و کو‌ری ئه‌م کوردستانه‌ی خۆیان، ئه‌م هه‌موو هاوکاریانه‌ش ده‌چنه

خانەى (سەدەقەى جارىيە) بۇ ئەم جوړه هاوکاریانەش پیغمبەر دەرمویت: (من نفس عن مؤمن كربة من كرب الدنيا نفس الله عنه كربة من كرب يوم القيامة ومن يسر على معسر يسر الله عليه في الدنيا والآخرة ومن ستر مسلماً ستره الله في الدنيا والآخرة ومن كان في حاجة أخيه كان الله في حاجته والله في عون العبد ما كان العبد في عون أخيه) روى مسلم

سییەم: ږاگەیانندنو ږاگەییندکاران: چینیکى تر که پیویسته هاوکار بن لهم پړوسهیه ږاگەیانندنهکانن، که پیویسته لهسەریان له وەرزی خویندندا پەچاوی بارودوځی خویندکاران بکەن و کار لهسەر جوړه بەرنامانیك نهکەن که گونجاو نین له گەل دوځی خویندنو بارى دەرونی قوتابیان، بەلکو به پیچەوانهوه ئەبیّت هەموو هەولیکیان بخەنه گەر بۇ خزمەت گەیاندن به پړوسهى خویندنو بەرزکردنهوهى ئاستى زانستى و پۆشنبیری قوتابیان، که ئەمەیان ئەرکى وەزارەتى پۆشنبیریشە که هەلسیّت به چاودیری کردنى توندی ږاگەیانندنهکان لهو بارهوه، وه نههیلیت له ږاگەیانندنهکانى کوردستان شتیك پەخش بکړیت که ببیتە مایهى تیکچوونى پەوشتی گەنج و لاوهکانمان و به فیروډانى کاته زیږینهکانى ئەوان چونکه خوا دەرمویت: (إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ) ﴿النور: ١٩﴾ هەرکه تەپووجدان به یاریهکانى هاوشیوی پۆجى و یاریهکانى تۆپی پیى جیهانیهکان، دهبه مایهى دورکهوتنهوهى زیاترى قوتابیان له خویندن.

چوارەم: ریکخراوهکانى کۆمه‌لگه‌ى مه‌دەنى: ئەرکى سەرجه‌م چالاکوان و ریکخراوهکانى کۆمه‌لگه‌ى مه‌دەنيه که رۆلى خویان ببینن و هەول بدن به هاندان و پالپشتى و لەرپى سیمینارو و وړکشوپه‌وه کار لهسەر پەرەدان به خویندنو ئاستى هوشیاری کۆمه‌لگه لهو باره و بەرزکردنهوهى هەستى بایه‌خدان به پړوسهى خویندن لای قوتابیان بکەن.